OPVSCVLORVM LIBRI QVATVOR:

Quorum primus eſt

TOTVS VARIVS, MISCELLA-
neuſq; & ex noua plerunquè obſeruatione.

SECVNDVS

DE CONTRACTIBVS INCERTIS, ET
actionibus, quæ ex illis competunt, & de pactis
in continenti adiectis

TERTIVS

COMMENTARIVS AD LIBRVM SINGVLA-
rem quęſtionum publice tractatarum
SCÆVOLÆ

QVARTVS, ET VLTIMVS

NOTAS VBERIORES CONTINET AD NOTAS CLAVDII
præfixas libris Reſponſorum, & Digeſtorum eiuſdem SCAEVOLAE.

AVCTORE
IOSEPHO FERNANDEZ DE RETES I.C.
HONTIVERIENSI, IN INCLYTA SALMANTICENSIVM SCHOLA
Iuris Ciuilis DOCTORE, & Veſpertinis
horis ANTECESSORE perpetuo.

Salmanticæ apud DIDACVM DE COSSIO Vniuerſitatis Typographum.
Anno Domini 1650.

DIVO IOSEPHO.

Alteri IESV Parenti,

Puriſsimo DEIPARAE Sponſo

Seruus IOSEPHVS tanto nomine indignus

Se, ſuaque ſcripta, ſuaque reliqua

Humilitèr vouet, dicat, CONSECRAT.

BIBLIOTECA UNIVERSITARIA · SALAMANCA

NOSTI, excelſe Patriarcha, cum ſemèl tæderet me terrenæ vanitatis, ad ſydera vultus extuliſſe è fimo, quo frequenter volutor ambitionis. Pudet ſanè dicere frequenter, ſed qui negem? Noſti quoque exinde, relictis, valereque iuſsis terrenis Mœcenatibus, quos non eram expertus auaros, auerſosve, ſtatim mihi occurriſſe auguſtum, & inuiolabile TVI patrocinium. Quod elegi fidentiùs, quam olim Athenienſes, & Romani, ſi Dioniſio credimus, in Potentiorum clientelam conuolabant. Quanta, qualia enim patrocinia hæc fuère, erunt? Quodve ſperare poterunt ſuſcepti à ſuſceptoribus? TVITIONEM? Sed quotuſquiſque, cui hæc curæ? SVFFRAGATIONEM, aut PRÆMIA? Eſto, & vtinam hoc precium ſit bonarum Artium, & honeſti laboris. Sed ago robuſtiùs: quid hæc niſi humana ludibria à veri amatoribus riſu, ſibiloque traducenda? Forſan hæc dura, & maſcula à me nō audit Lector, nec ſperat: Audiat ſaltem, ſi præfert, & obaudiat Æthnico, & naturaliter tantùm ſapienti.

Iuuenal; Satyra 10.

Perpetuo riſu pulmonem agitare ſolebat
Democritus, *quanquam non eſſet vrbibus illis*
PRÆTEXTA, & TRABEÆ, FASCES, LECTICA, TRIBVNAL;
Quid ſi vidiſſet PRÆTOREM *in curribus altis*
Extantem, &c.

Valeant ergo hæc bona, quæ beatos non efficiunt poſſeſſores. Valeant & illi, qui meliora dare non poſſunt, nec forſan habent.

Alia ſolet eſſe dedicandi cauſſa; Titulum glorioſi Nominis libro

§ præ-

OPVSCVLORVM LIBER. I.

QVI TOTVS VARIVS, MISCELLAneuſq́; eſt, & ex noua plerunquè obſeruatione.

CAPVT I.

Expoſitio ſententiæ Pauli quæ exſtat *in l. non ſunt 14. de ſtatu hom.*

ARGVMENTVM.

MONSTRVM, *&* prodigium, *ſi generalitèr voces accipiantur, ſunt ſynonima. Specialitèr acceptis,* monſtroſus *partus, vel* oſtentoſus, *eſt qui cum aliquo peccato naturæ formam humanam ſeruat.* Prodigioſus, *qui illam non ſeruat.* Liberorum *vox in* noſtra l. *pro filijs accipitur, & in* l. filii LXXXIV. de V.S. *Quibus hoſtijs, aut ſacrificijs* prodigia *procurarentur; quibus* oſtenta. *De* Suonetaurilibus *nonnihil dictum.* Tacitus, *&* Apuleius *emendati:* lex Romuli *de partu debili, vel oſtentoſo* Lex XII. tab. *de prodigioſo. Expoſitus, & emendatus* Cicero. *Illuſtrata* lex Patria Septempartita. *In concordiam reducta* l. 12. §. 1. de lib. & poſth. *cum* l. 3. C. de poſthum. hered. inſtit.; *& cum* noſtra l. lex quęret. 135. de V.S. Lex Papia *caducorum in pœnam coniugum, & orbitatis lata.* S.C. Tertyllianum *factum in fauorem, & commodum matrum.*

1 VT eliciam verum ſenſum verborũ Pauli, in quibus agitur de illis, qui contrà formã humani generis conuerſo more procreantur; aduerto, eos vel prodigioſos dici, vel monſtroſos; vt ipſe innuit his verbis: *veluti ſi mulier monſtroſum aliquid, aut prodigioſum enixa ſit.* Hic Paulus non diſtinguit ſubtiliter moſtroſum partum à prodigioſo; ſed vtrumq; quaſi ſynonymum

OPVSCVLORVM LIBER SECVNDVS QVI TOTVS EST VNIVS TRACTATVS, DE ACTIONE PRÆSCRIPTIS VERBIS, ET CÆTERIS, QVÆ COMPETVNT PRO INCERTIS CONTRACTIBVS.

DIVITVR IN QVATVOR SECTIONES.

In quarum prima agitur de contractibus innominatis, & actione præſcriptis verbis.

IN SECVNDA DE CONDICTIONE CAVSSA DATA, CAVSSA NON SEQVVTA, QVÆ DICITVR OB CAVSSAM DATORVM.

IN TERTIA, DE CONDICTIONE EX CAPITE POENITENTIÆ

IN QVARTA DE PACTIS IN CONTINENTI adiectis.

SECTIO

OPVSCVLORVM LIBER III. SIVE COMMENTARIVS AD LIB. SINGVLAREM

SCÆVOLÆ

Quæſtionum publicè tractatarum.

IN QVO EXPLICANTVR

Nouem textus, qui in Pandectis proſtant, inde extracti: ſunt verò.

L. Hac actio 65. Soluto matrimonio.
L. vlt. cum duobus §§. de vulgari.
L. vlt. & §. 1. de legatis iij.
L. vlt. ad legem Falcidiam
L. ſi pupillus 79. ad ſenatus conſ. Trebellianum.
L. pupillus 24. quæ infraudem creditorum.
L. de acceſſionibus 14. de diuerſis & tēporal. præſcription. cum quinque §§.
L. ſi duo rei 93. cum ſuis §§. de ſolutionibus.
L. vltima. iudicatum ſolui.

OPVSCVLORVM LIB. IV.

SIVE VBERIORES NOTAE ADNOTAS CLAVDII AFFIXAS DIGESTORVM ET RESPONSORVM LIBB. SCAEVOLAE.

Text', in quib' inueniũtur prædictæ CLAVDII notę, sũt hi.

L. ult. de ſeruis exportand.

L. qui negationem 58. de adminiſtrat. tutor.

L. Lucius 88. §. Dama 12. de legat. ij.

L. nec fideicommiſſa 36. de legat. iij.

L. cũ quis 37. §. nuptura eod.

L. pater 38. §. quindec. eod. t.

L. uxorẽ 41. §. Scæuola eod.

L. generali 32. §. 1. de uſufr. leg.

L. alimenta 16. §. Baſilicæ de alim. & cibar. legat.

L. à filio 16. §. 1. eod. tit.

L. filiam 16. de auro & arg. legat.

L. Aurelius 28. §. Sticho 7. de liber. legata,

L. ult. §. 1. de his, quæ ut indi.

L. à teſtat. 109. de cõd. & dem.

L. ab heredibus 77. §. 1. ad Senat. Conſul. Trebell.

L. Lucius 78. §. Titia 6. eod. ti.

D. l. Lucius 78. §. idem quæſit 6. eod. tit.

T. matrem 80. eod. tit.

L. Titia 59. §. 1. de manu. teſt.

L. cũ tibi 17. de fideicommiſſ. libert.

L. filia 88. de ſolutionib.

L. cũ apud te 20. iudicat. ſoluit.